Rabbi Yonah Gross Nana's Kitchen

Esther, Mordechai, and the Balance of Trusting Hashem vs. Taking Action

Esther Chapter 4

וַיַּגָּד־לִוֹ מְרְדֵּכֹי אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרֶהוּ וָאָת וֹ פָּרָשֶׁת הַכָּפָף אֲשֶׁר אָמֶר הָמָן זְּשְׁקוֹל עַל־גָּנְזַי הַמֵּלֶךְ ביהודיים [בּיִּהוּדִים] לְאַבְּדָם:

ָח וָאָת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־בֹּדָת אֲשֶׁר־נִמָּן בְּשׁוּשֶׁן לְהַשְּמִידָם ֹנָתוּ לוֹ לְהַרְאָוֹת אֶת־אֶסְתַּר וּלְהַגִּיד לֶה וּלְצוּוֹת עלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶּרְ לְהָתְחַנּן־לָו וּלְבַקְשׁ מִלְּפָבְיו על־עמָה: ָט וַיָּבָוֹא הָתֶךְ וַיַּגַּד לְאֶסְתֵּר אֵת דִּבְרֵי מָרְדֵּכֵי:

י וַתָּאמֶר אֶסְתֵּרֹ לַהַתָּרְ וַתְּצַוָּהוּ אֱל־מָרְדָּכֵי:

יא כֶּל־עַבְדֵי הַמַּלֶךְ וְעַם־מִדִינוֹת הַמַּלַרְ יִודְעִים אֲשֶׁר כָּל־אָישׁ וְאָשָּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא־אָל־הַמַּלֶךְ אֶל־הָמַעֶּר הַפִּנִימִית אֲשֶׁר לָא־יִקְבָּא אַמָת דָּתוֹ לָהָמִית לְּבד מָאָשַׁר יִושִׁיט־ לָוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַּׁרְבָיט הַזָּהָב וְחָיֶה וַאֲנִי לָא נִקְרֵאתיֹ לָבְוֹא אֶל־הַמֶּּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים ִיוֹם:

יב ויַגַּידוּ לְמָרְדֵּלָי אַת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר: (פּ(

יג וָיֹאמֶר מָרְדֵּכַיִ לְהָשֵׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמֶּי בְנַפְשַׁךְ לְהִמָּלֵט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכֶּל־הַיְּהוּדֵים:

יד כִּי אָם־הַחֲרֶשׁ תַּחָרִישׁ בֹּאַת הַזּאת בָּוַח וְהַצְּלָּה יַעֲמָוֹד לִיְהוּדִים מִמְקוֹם אַחַׁר וְאָתְּ וּבִית־אָבֶיךְ תַּאבֶדוּ וּמִי יוֹדֵע אָם־לְעַת כָּזֹאת הָגַּעַתְ לַמַּלְכָוּת: ָטו וַתָּאמֶר אֶסְתַּר לְהָשֵׁיב אֱל־מָרְדֵּכֵי:

ַטז לֵךֶ כְּנֹוֹס אֶת־כֶּל־הַיְּהוּדִׁים הַנִּמְצְאֶים בְּשׁוּשָׁן וְצִוּמוּ עָבִי וְאַל־תּאֹכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתוּ שְׁלְשֶׁת יָמִים ֹלַיֶלָה וְיֹוֹם גַּם־אֲנָי וְנַעֲרֹתַי אָצִוּם כֵּן וּבְבֵּן אָבָוֹא אֶל־הַמֶּלֶּךְ אֲשֶׁר לְאֹ־ ַבַּדְתִּי אָבֶּדְתִּי: לַּתַּ וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי

יז וַיַּעֲבָר מָרְדֵּכֶי וַיַּעשׁ כְּכֶּל אֲשֶׁר־צִּוְתָה עָלָיו אֶסְתַּר: (ס(

7 and Mordecai told him all that had happened to him, and all about the money that Haman had offered to pay into the royal treasury for the destruction of the Jews.

8 He also gave him the written text of the law that had been proclaimed in Shushan for their destruction. [He bade him] show it to Esther and inform her, and charge her to go to the king and to appeal to him and to plead with him for her people.

9 When Hathach came and delivered Mordecai's message to Esther,

10 Esther told Hathach to take back to Mordecai the following reply:

11 "All the king's courtiers and the people of the king's provinces know that if any person, man or woman, enters the king's presence in the inner court without having been summoned, there is but one law for him—that he be put to death. Only if the king extends the golden scepter to him may he live. Now I have not been summoned to visit the king for the last thirty days."

12 When Mordecai was told what Esther had said,

13 Mordecai had this message delivered to Esther: "Do not imagine that you, of all the Jews, will escape with your life by being in the king's palace.

14 On the contrary, if you keep silent in this crisis, relief and deliverance will come to the Jews from another quarter, while you and your father's house will perish. And who knows, perhaps you have attained to royal position for just such a crisis."

15 Then Esther sent back this answer to Mordecai:

16 "Go, assemble all the Jews who live in Shushan, and fast in my behalf; do not eat or drink for three days, night or day. I and my maidens will observe the same fast. Then I shall go to the king, though it is contrary to the law; and if I am to perish, I shall perish!"

17 So Mordecai went about [the city] and did just as Esther had commanded him.

Megilla 15b

ת"ר מה ראתה אסתר שזימנה את המן ר"א אומר ... אשכחיה רבה בר אבוה לאליהו א"ל כמאן חזיא אסתר ועבדא הכי א"ל ככולהו תנאי וככולהו אמוראי

Rashi 4:14

וּמִי יוֹדֵעַ אָם לְעֵת כָּזֹאֹת הָגַּעַתִּ לַמַּלְכוּת. וּמִי יוֹדֵעַ אָם יַחִפֹּץ בָּךְ הַמֵּלֵךְ לַשָּׁנָה הַבָּאָה שֵׁהוּא

ּלְעֵת כָּזֹאֹת. שֶׁהוּא הָיָה עוֹמֵד בְּנִיסָן וּזְמַן הַהֲרֵגָה בַּאֲדָר לַשָּׁנָה הַבָּאָה: ָהָגַעַתְּ לַמַּלְכוּת. אָם תַּגִּיעִי לְגָדֵלָה שֵׁאַתְּ בָּהּ עַכְשָׁיו:

יוסף לקח אסתר ד:יד

יוסף לקח אסתר ד:יד

ועוד רצה מרדכי

להכריח שהיא בכלל הסכנה ואמר ומי יודע אם לעת כוחת הגעת לחלכות ר"ל מי יודע חם לעת כוחת שהי' סוף השכה שהוא זמן הגזירה מי יודע אם אז מהיה מלכה אפשר המלך יגרשה או ימות והרי היא בכלל הסכנה והיה הגעת למלכות כחלו חמר תגיע למלכות ופירושו מי יחמר שאו הגעת למלכות עד שתחשובי שאינד בכלל הסכנה

והטעם שלא רנה מרדכי להמחין כלל אבל רצה שתלך בלתי קריאה הנה הוא שהאדם שיקרא את

חבירו בביתו שהוא צריך לו אם אותו אדם כאשר יבוא ישאל מבעל הבית שאלת חן כבר יתאמת לבעל הבית שאותו האדם אינו חושש הרבה לאותה השאלה שאם היה חושש וככסף הרבה לאותה השאל' לא היה ממתין עד שיקר' אותו ב"הב אבל האדם שהולך אל בית חבירו מבלתי היות לו שום עכק עמו ואינו הולך שם רק לבקש שאלה הנה ודאי מאד נכספה נפשו לשאל' ההיא ולכך רצה מרדכי שאסתר תלך להתחנן ולבקש על עמה מבלתי היותה נקראה שהנה אז כאשר יראה המלך ששמה נפשה בכפה לבוח בלתי נקרחת ושלח להמתין עד היותה נקראת עם היותה יודעת שודאי תהיה נקראת הנה יתאמת למלך שהשאלה הואת גדולה מאד בעיניה עד שאם לא תנתן לה בחרה מות מחיים והעד שכן היה שכחשר רחה חותה אחשורוש שנכנסה באותה סכנה נתאמת. אליו היות לה שאלה יקרה מחד עד שחמר לה מה שחלתד וגו'כי כל שבח לענין עסק אחד ומבקש בקשה העסק עיקרוהבקשה טפילה .